

ЕКОНОМІСТ

Газета Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
№ 17—18 (1351—1352) e-mail: EKONOMIST_1972@ukr.net Вересень 2011 р.

Свято

Шановні першокурсники!

Сьогодні ви зробили перший крок на шляху у бурхливе, напрочуд гарне і надзвичайно складне доросле життя. Ви стали студентами одного з найстаріших вузів держави, який має давні традиції, славетну історію та власну філософію буття, — Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. 105 років у системі вищої економічної освіти він посідає чільне місце, готуючи державних керівників, спеціалістів-практиків для всіх галузей народного господарства, урядовців, юристів, наукових працівників. Багато серед них відомих і знаних людей не тільки на терені Батьківщини, а й за її межами.

Саме таким — здатним до розвитку, відкритим сучасним освітнім технологіям і в даний час плекаючим добрі традиції і надбання свого минулого — бачив нинішній КНЕУ ще у 1906 році його засновник, професор історії Київського університету Св. Володимира Митрофан Вікторович Довнар-Запольський. Минали роки. Вдосконалювалися форми і методи підготовки фахівців, здатних мислити сучасно, далекоглядно, торувати шляхи у майбутнє. Сьогодні Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана — це провідний економічний вуз України, який, пам'ятаючи давні традиції, формує і відтворює власні викладацькі кадри, підтримує високий інтелектуальний потенціал вагомо впливає на економічний розвиток українського суспільства і реально прогнозує своє майбутнє. У 2010 році Постановою Кабінету Міністрів України університет заслужено

набув статусу самоврядного (автономного) дослідницького університету, і це не лише визнання, але й новий імпульс і надалі гідно забезпечувати майбутнім поколінням високий рівень освіти і виховання.

Тож, шановні першокурсники, з самого початку вам доведеться вчитися плідно та наполегливо працювати, щоб досягнути весь масив знань, який вам пропонуватимуть у навчально-інформаційному просторі нашого університету. Насамперед, хочу підкреслити: обов'язково потрібно вчитися самостійно і постійно самовдосконалюватися, оскільки аудиторні заняття дають лише частину того, що потрібно знати першокласному фахівцеві. І якщо ви прагнете стати дійсно спеціалістами високого класу, аби творити у рідній державі стабільну економіку, високу культуру, опікуватися державними і корпоративними інтересами на благо України, прийняти від старшого покоління естафету відповідальності за долю держави і суспільства, Київський національний економічний університет не тільки надасть вам сучасні знання з економіки, менеджменту, маркетингу, права, інформаційних систем і технологій, а й забезпечить вам успіх у подальшій роботі, професійному зростанні, особистому житті.

Також хочу увсенародний День знань вшанувати і віддячити тим, завдяки кому забезпечується ефективний навчальний процес у КНЕУ, хто присвятив своє життя нелегкій освітній справі: професорсько-викладацькому складу, працівникам усіх підрозділів, що утворюють велику сучасну інфраструктуру університету.

Мої вітання батькам наших першокурсників, для яких цей день став святом справжньої дорослості рідної дитини, ще однією сходинкою в її суспільному і громадянському зростанні.

Бажаю всім, причетним до сьогоднішнього яскравого і хвилюючого свята, нових здобутків, творчої наснаги, широких освітніх горизонтів, плідної праці у сучасному просторі економічної науки!

Зі святом вас!

Ректор, академік АПН України **Анатолій ПАВЛЕНКО**

З Днем Незалежності
України!

Готуємо майбутнє

МолКЕД — осередок студентської науки

Грамотно формулювати наукову думку, успішно виступати перед аудиторією, публікуватися в наукових виданнях, брати участь у численних наукових заходах — базові принципи Молодіжного клубу економічних дискусій КНЕУ, який активно набирає оберти в нашому університеті. Хоча діяльність клубу доволі нетривала, його члени встигли реалізувати чимало наукових планів.

Зокрема, 18-20 травня в місті Черкаси відбулась X міжнародна науково-практична конференція студентів та аспірантів "Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів", організована Черкаським інститутом банківської справи Університету банківської справи НБУ. Географія конференції є доволі широкою, проте й наш університет не залишився поза увагою. Безпосередніми учасниками ДВНЗ "Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана" були активні члени МолКЕД. Високий науковий потенціал та фаховість продемонстрованих доповідей дозволили нам зайняти призові місця серед нагороджених учасників конференції. Студент 3-го курсу ФЕФ Віктор Довгань отримав диплом за 1 місце (доповідь "Аналіз діяльності кредитного і депозитного портфелів комерційних банків України"). Також ця доповідь відзначена грамотою оргкомітету за наукову новизну досліджень. Аспірантка кафедри фінансові ринки КНЕУ Наталія Рабцун нагороджена грамотою оргкомітету конференції за актуальність дослідження (доповідь "Значення інституціональних інвесторів у розвитку реального сектора економіки"). Не менш важливим є налагодження співпраці між студентськими науковими товариствами серед вищих навчальних закладів. Укладено домовленість щодо обміну інформацією про наукові заходи, участь у студентських конференціях, організації спільних наукових проєктів.

Не залишається поза увагою розвиток студентської науки в стінах університету. 25 травня 2011 року відбувся круглий стіл "Регулятивний інструментарій і потенціал фондової біржі", організований Молодіжним клубом економічних дискусій КНЕУ. Серед запрошених гостей науковий захід відвідали: Тимур Валерійович Кальченко — професор кафедри міжнародного менеджменту, голова Наукового товариства студентів КНЕУ; Аделія Фатехівна Баторшина — доцент кафедри міжнародних фінансів; Андрій Михайлович Подколзін — старший викладач кафедри менеджменту банківської діяльності, представник Ділінгового центру БрокбізнесБанк. Окрім викладачів КНЕУ, які досліджують питання фондової діяльності, до дискусії долучилися практики фондового ринку. Реальний сектор біржової діяльності представляли Андрій Марункевич — менеджер департаменту продажів і роботи з інвесторами Інвестиційного фонду "KINTO" та співробіт-

Faith Foundation, організована 6 червня 2011 року Фондом Віктора Пінчука в рамках співпраці з Стипендіальною програмою Завтра.UA. Тема лекції: "Глобалізація та віра", після неї було проведено дискусію зі студентами та учасниками заходу. В рамках заходу презентовано дві програми Фонду Тоні Блера, що будуть реалізовуватись в Україні. Активні члени МолКЕД також мали можливість побувати в Дипломатичній академії України й послухати відомого політичного та громадського діяча. Клуб економічних дискусій підтримує зв'язки із Стипендіальною програмою Фонду Віктора Пінчука Завтра.UA. Ця програма — перша в Україні приватна загальнонаціональна ініціатива з підтримки талановитої молоді. Головна її мета — сприяти формуванню та зміцненню нового покоління інтелектуальної та ділової еліти країни. Програма реалізується у тісному співробітництві з вищими навчальними закладами України, серед яких і наш університет.

В новому навчальному році активна команда МолКЕД запланувала чимало цікавого. Організація круглих столів, відкриті відео-лекції, он-лайн конференції, дискусії з відомими людьми. Діяльність МолКЕД і НСТ КНЕУ спрямована на те, щоб кожен активний та зацікавлений студент зміг реалізувати себе в університеті й згодом знайти гідне свого інтелектуального та професійного рівня місце у різних сферах науки, економіки та суспільного життя країни. Недарма гасло клубу цитує Джорджа Бернарда Шоу: "Єдиний шлях, що веде до знання — це діяльність".

Володимир Фридель,
керівник Молодіжного клубу
економічних дискусій КНЕУ

- Свято
- Готуємо майбутнє
- Ми і світ
- Комп'ютерні технології
- Твоя кар'єра
- Свідчення очевидця
- Університету славні імена
- Вітаємо
- Ювілеї

Україна — шлях до європейської соціальної держави

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Наприкінці травня в Будинку профспілок України відбулася міжнародна конференція "Україна на шляху до європейської соціальної держави". Організаторами конференції були Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (кафедра європейської інтеграції та кафедра управління персоналом та економіки праці), Федерація професійних спілок України, Фонд імені Фрідріха Еберта в Україні, Фондація сприяння європейської інтеграції.

Конференція присвячена надзвичайно актуальній темі, оскільки Україна є соціальною, правовою і демократичною державою, як зазначено в Конституції. Відкрила конференцію директор Регіонального представництва Фонду ім. Ф. Еберта в Україні та Білорусі Урсула Кох-Лаутвіц.

Конференція була представлена трьома сесіями. Першу сесію — "Соціальна політика в Україні та ЄС" — очолив Василь Хара (Голова Федерації профспілок України, Голова комітету з питань соціальної політики та праці Верховної Ради України). На сесії обговорювалися такі проблеми, як базові цінності та характеристики європейської соціальної моделі; відповіді України та ЄС на сучасні виклики розвитку соціальної моделі. На сесії виступили:

- Василь Хара, який закликав до необхідності прийняття законопроекту про соціальну державу. В. Хара наголосив, що побудова європейської соціальної держави для України є особливо важливим питанням: "Стаття 1 Конституції України стверджує, що Україна є демократичною, соціальною та правовою державою. Однак, не було зроблено практично жодного кроку, щоб реалізувати цю конституційну вимогу. Наразі здійснюються спроби втілити її у життя";

- Академік Елла Лібанова (директор Інституту демографії і соціальних досліджень НАН України) виступила з доповіддю "Суспільні модернізації в контексті сучасних соціальних викликів", де була сконцентрована увага на модернізації суспільства, держави і суспільних відносин. Модернізація економіки неможлива без обґрунтованих макроекономічних параметрів. Обґрунтована макроекономічна політика сприятиме макроекономічній стабільності, що в свою чергу призведе до економічного зростання (зниження бідності в країні, підвищення рівня якості життя, подолання нерівності тощо);

- Наталя Іванова (Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини) з доповіддю "Соціальна політика і права людини", де йшлося про бідність і соціальну нерівність, рівність перед законами.

Другу сесію — "Становлення і розвиток національних систем соціального забезпечен-

ня: досвід реалізації соціальної політики в країнах ЄС" — очолив Віктор Чужиков (Фондація сприяння європейської інтеграції, доктор економічних наук, професор кафедри європейської інтеграції КНЕУ ім. В. Гетьмана). На цій сесії обговорювалися проблеми щодо європейської інтеграції і розвитку держави спільного добробуту, шляхів розвитку соціальних систем в країнах ЦСЄ, соціальні цінності та їх трансформація, та питання щодо сприяння європейської інтеграції конвергенції в сфері соціальної політики. На сесії виступили:

- Мацей Жуковські (професор Познанського економічного університету) з доповіддю "Нові виклики європейській соціальній моделі та реагування на них ЄС та національних держав", де акцентував увагу на нових викликах та орієнтирах на побудову соціальної держави: виклик зайнятості і безробіття; підвищення конкурентоспроможності і якості освіти; зміна клімату, енергетичні питання та заощадження енергії; інновації та інноваційні розробки; poverty / social exclusion (бідність / соціальне виключення);

- Манфред Кернер (Вільний університет, Берлін), який акцентував увагу на проблемах соціальної політики в країнах ЄС, зокрема у Німеччині, законодавстві щодо соціальної політики.

Третю сесію — "Шлях України до європейської соціальної держави" — очолив

Анатолій Колот (доктор економічних наук, професор кафедри управління персоналом та економіки праці КНЕУ ім. В. Гетьмана). На ній увага була зосереджена на моделі розвитку соціальної держави, яка найбільше підходить для України; на основних харак-

теристиках майбутньої моделі; на кореляції економіка-соціальна політика; на впливі євроінтеграційного процесу на розвиток соціальної політики в Україні. На сесії виступили з доповідями:

- Олена Грішнова (доктор економічних наук, професор кафедри управління персоналом та економіки праці КНЕУ ім. В. Гетьмана), яка зосередила свою увагу на реалізації соціальної відповідальності усіх суб'єктів господарювання, починаючи з держави;

- Віталій Шибко (Голова координаційної ради ВГО "Інститут демократії та соціальних процесів"), який звернув увагу на обов'язки соціально відповідальних суб'єктів;

- Ольга Новікова (завідувач відділом економіки та проблем соціальної політики, доктор економічних наук Інституту економіки промисловості НАН України), яка наголосила на необхідності проекту Закону про соціальну політику до 2015 року, на підготовці документу "Соціальної політики" або "Соціальної держави".

Також увага була приділена створенню громадянського суспільства (профспілки, організації роботодавців, політичні партії, недержавні організації) і соціальній державі. Обговорювалися вплив громадянського суспільства на

соціальну політику держави, соціальне партнерство чи соціальний діалог, корпоративна соціальна відповідальність бізнесу, ефективність участі структур громадянського суспільства в процесах зближення України з ЄС. Також на сесії виступили Григорій Осовий (Заступник голови федерації профспілок), Максим Лациба (керівник програми соціального та економічного розвитку Українського незалежного центру політичних досліджень, редактор журналу "Громадянське суспільство").

Активну участь в обговоренні актуальних проблем взяли учасники конференції з Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, кафедра європейської інтеграції та кафедра управління персоналом та економіки праці.

Під час обговорення проблем загострювалися дискусії навколо розробки і впровадження соціальних стандартів рівня і якості життя відповідно до вимог міжнародних правових норм, адаптації соціальної політики до стандартів ЄС, запровадження на законодавчому рівні відповідних законів, державних програм, рішень державних органів та органів місцевого самоврядування щодо соціальної політики, розроблення Соціального кодексу України як комплексу правових засад розбудови соціальної держави, розвитку громадянського суспільства, демократизації управління, життєдіяльності громадян. Але залишилося питання: чи стане все-таки в сучасних умовах розвитку України сильною соціальною державою?

Втім, головними наслідками конференції є наступні:

- розвиток коопераційних зв'язків та поглиблення праці між КНЕУ ім. В. Гетьмана та іншими організаціями громадянського суспільства (перш за все Федерацією професійних спілок України, Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні);

- ухвалення резолюції за розвиток соціальної держави в Україні;

- ухвалення впровадження соціальних стандартів життя відповідно до вимог міжнародних правових норм;

- ухвалення та підтримка проекту Закону про соціальну політику до 2015 року, та підготовки документу "Соціальної політики" або "Соціальної держави".

С. І. Ткаленко,
доцент кафедри європейської інтеграції
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана

Комп'ютерні технології

Значною мірою підвищити якість навчального процесу у рамках стратегії інноваційного розвитку університету покликане активне використання ефектів анімації при підготовці супроводжувального ілюстративного матеріалу для проведення лекційних занять.

Інформаційні технології все більш активно входять у наше повсякденне життя. Все частіше викладачі використовують при проведенні лекційних занять мультимедійну техніку, готують відповідні супроводжувальні матеріали для наочної ілюстрації. Одним з напрямків удосконалення такої роботи, підвищення її ефективності є більш широке використання анімаційних ефектів при підготовці презентаційних матеріалів.

З практичного досвіду роботи майже кожний викладач може навести приклади, коли студенти, відтворюючи у своїх конспектах ілюстрації у вигляді графіків, починають з пунктирних ліній та інших другорядних елементів, тим самим демонструючи нерозуміння логіки побудови рисунку, суті процесу, який він уявляє. Подібне, як правило, трапляється при роботі з готовими зображеннями у навчальній книжці або на слайді. Студент часто не має уявлення, з чого починати відтворення ілюстрації. Таким чином відбувається спотворення розуміння студентами логіки побудови ілюстративного матеріалу, а робота викладача набуває формального характеру і є свідченням незацікавленості в отриманні високих результатів.

Зовсім іншою є ситуація, коли лектор біля дошки послідовно наводить окремі графіки, діаграми, демонструючи логіку певного процесу, наприклад, протікання його у часі. Проте, часи крейди і маркера у руці викладача поступово відтісняються у навчальному процесі практикою застосування мультимедійного обладнання. Це, безумовно, сприяє можливості більш раціонально розподіляти у часі зусилля викладача, полегшувати його працю, але одночасно вимагає і більш ретельної, кропіткої роботи по підготовці потрібних презентаційних матеріалів. У зв'язку з цим існує небезпека обмежитися статичними зображеннями графіків, схем. При цьому частково втрачається сенс "живого супроводу" викладачем матеріалу лекції.

З метою вирішення зазначеної проблеми та у відповідності до обраної університетом стратегії інноваційно-

Анімація як елемент інновацій у навчальному процесі

го розвитку необхідно запровадити практику більш широкого застосування анімаційних ефектів при підготовці презентаційних матеріалів для лекційних занять, а керівництву університету запропонувати взяти комплекс заохочувальних заходів з метою стимулювання викладачів до здійснення відповідної роботи. Більше того, відповідність підготовленого ілюстративного матеріалу певним критеріям якості, наявність у ньому елементів анімації повинні слугувати однією з умов отримання викладачем мультимедійного обладнання для проведення занять.

Необхідні можливості для покращення супроводжувальних ілюстрацій містяться у достатній кількості всередині доступного програмного забезпечення (Microsoft Power Point). У арсеналі таких засобів є не тільки традиційні прийоми представлення на слайді потрібного чергування пунктів, які відтворюють певну послідовність або допомагають упорядкувати, структурувати матеріал. Слід активно використовувати різноманітні анімаційні ефекти під час показу діаграм і графіків, що демонструвало б сам процес їх побудови та можливі зрушення, зміни на рисунку. І якщо у першому випадку ми лише дублюємо процес побудови ілюстрації, то у другому — маємо унікальну можливість позбутися певних незручностей, які мають місце також і у першому випадку. Ідеться, наприклад, про необхідність прибирання з рисунку частини елементів, які поступово нагромаджуються та починають заважати подальшому викладенню матеріалу.

Можливості підготовки сучасної презентації дозволяють "ожити" елементам ілюстрацій: зрушуватись, повертатись, зникати, змінювати розмір, колір для акцентування уваги тощо. У будь-якому випадку при такому представленні матеріал стає більш привабливим, активізується його сприйняття і, як наслідок, він краще запам'ятовується, доповнюючись відповідними асоціаціями. Не в останню чергу цим завдячуємо анімаційним ефектам.

С. В. Кульбачний,
доцент кафедри макроекономіки та державного управління

ГАЗЕТА ЦЕНТРУ ЗВ'ЯЗКІВ З РОБОТОДАВЦЯМИ ТА СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ СТУДЕНТІВ

«ПЕРСПЕКТИВА»

Адреса: м. Київ, пр-т Перемоги 54/1, КНЕУ, оф. 141, тел/факс: 456-06-08, тел. 456-05-66, e-mail: perspect@kneu.kiev.ua

Твоя кар'єра

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ СТУДЕНТУ ПРО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Ось і здійснилась ваша заповітна мрія — ви студент провідного економічного університету! Вітаємо вас з радісною подією! Попереду на вас чекає найщасливіша пора юності — студентські роки. Це період нових вражень, та все ж постарайтесь поєднати цікаве з корисним. Насправді, перед вами, як у казці, відкриваються стежини для вибору, і тільки ви можете обрати, в якому напрямку рухатись. Про що ж саме вам слід знати і пам'ятати? За час навчання ви маєте визначитись, в якій професійній сфері хочеться працювати і розвиватись, які ваші професійні якості можна розвинути і вдосконалити. В нашому університеті ви можете всього цього досягти, якщо з самого початку займете активну позицію: будете сумлінно відвідувати теоретичні і практичні заняття, вчасно виконувати завдання, а також приділятимете увагу заходам, що не входять до навчального плану. Серед них презентації компаній-роботодавців, тренінги, бізнес-ігри, профконсультації, дні кар'єри та багато іншого. Найкращим порядком для вас у вирішенні вищезазначених завдань стане команда фахівців Центру "Перспектива".

Вже багато років у КНЕУ ім. Вадима Гетьмана функціонує Центр зв'язків з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню студентів "Перспектива", про його діяльність знають і далеко за межами нашого університету, адже він допоміг не одному студенту чи випускнику знайти своє місце на ринку праці.

Основними напрямками роботи Центру є: навчання, інформування, контакти. Отже, перший з них — навчання, цей напрям є ключовим, оскільки забезпечує студента знаннями та вміннями щодо правильного складання резюме, поведінки під час співбесіди з роботодавцем та надає інші поради якнайшвидшого входження на ринок праці. З цією метою фахівці Центру організовують тренінги з технології самостійного пошуку роботи.

Наступний напрям — інформування, для якого використовується банк даних про роботодавців та основні напрями їх діяльності, сформований в Центрі. Крім цього, актуальним є надання студентам інформації щодо можливостей тимчасового працевлаштування протягом періоду навчання, в літній і зимовий періоди та на неповний день. Частина інформації представлена в буклетах, презентаціях, періодичних виданнях. В оперативному режимі студентам надаються послуги з профконсультавання, де можна отримати допомогу в розробці кар'єрного плану, грамотного складання резюме та багатьох інших питань, які виникають під час пошуку роботи. Постійно проводились і очікуються в найближчий час ряд презентацій відомих компаній.

Окремо слід виділити "День кар'єри". Його проведення є традиційним для нашого університету. Цього року він відбувся вже восьме. Його значення важко переоцінити, адже студенти та їхні майбутні роботодавці отримують можливість спілкування напряму, без посередників. Зацікавленість роботодавців у таких зустрічах пояснюється можливістю залучення студентів не тільки на стажування, але й працевлаштування найкращих на постійній основі. День кар'єри проходить, як правило, в кінці квітня, участь можуть взяти всі охочі.

Один з пріоритетних напрямків роботи Центру — це послуги з працевлаштування. Якщо в студента є бажання працевлаштуватись, то йому необхідно завітати до Центру "Перспектива", заповнити реєстраційну ан-

кету, а кваліфіковані фахівці нададуть всю інформацію по вакансіях. Крім того, найбільш актуальні вакансії щоденно розміщуються на стендах Центру. Вакансії для кожної конкретної спеціальності розміщуються безпосередньо на стендах в корпусах по факультетах. На відміну від тих вакансій, які просто можна знайти в Інтернеті, наша інформація підкріплена попередньою згодою роботодавця прийняти на роботу саме студента, врахувати його потребу у гнучкому графіку роботи.

На всіх стендах Центру "Перспектива" є інформація про роботу сайту. Він працює відносно недавно. Наш колектив намагається його зробити цікавим як для студентів, так і для роботодавців. Для всіх сьогодні набагато простіше слідувати за подіями з допомогою Інтернету. На сайті можна знайти цікаву інформацію про всі напрями роботи Центру, про актуальні вакансії, зареєструватись студентам та роботодавцям, скористатись порадами та психологічними тестами. Для студентів це дає можливість переглянути актуальні вакансії, які оновлюються щоденно, а також отримати інформацію про заходи, які проводить Центр. Також після реєстрації на сайті автоматично можна отримувати розсилку на електронну пошту залежно від рубрики, яку обрали. Адреса сайту: www.kneu-job.com.ua

Значна увага приділяється співпраці з роботодавцями, що дає змогу студентам розширити свої можливості працевлаштування. При цьому акцентується увага на можливості для студентів проходити переддипломну практику. До того ж, роботодавці охоче погоджуються проводити співбесіди зі студентами навіть без наявності диплому про вищу освіту, оскільки багато з них стають повноцінними працівниками. На сьогодні в нас заявлена велика кількість вакансій як для економічних, так і юридичних спеціальностей, що свідчить про бажання роботодавців мати за працівників студентів нашого навчального закладу, а відтак, про високий рівень їхньої теоретичної і практичної підготовки. Отже, для студентів створено багато можливостей професійного розвитку, слід лише цим скористатись, а університет буде тільки цьому сприяти.

Колектив Центру зв'язків з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню студентів "Перспектива" має на меті допомогти

студентам зрозуміти з перших років навчання усі виклики, які перед ними поставить ринок праці, а це неготовність роботодавця брати на роботу випускника ВНЗ без досвіду роботи і практичних навиків. Зазвичай такі студенти якщо й працевлаштовуються, то не завжди на посади з високою оплатою. Іншим прикладом є небажання роботодавців перенавчати випускників, тому студентам варто подумати про стажування на практиці пара-

лельно з навчанням в університеті. Слід зрозуміти, що знання і досвід — це основна умова вашої конкурентоспроможності на ринку праці.

Основні рекомендації відповідно до курсу навчання:**1—3 курс:**

● Оцініть навколишню обстановку. Що маєтеся на увазі? Чи подобаються вам ті предмети, які ви вивчаєте? Чи співвідноситься програма навчання з практичними знаннями, необхідними вам для успішної роботи? Інформацію про необхідні знання ви можете дістати, спілкуючись з викладачами, родичами, друзями або читаючи професійні видання, присвячені обраній професії.

● Пам'ятайте про те, що зараз вам доступні Інтернет, бібліотеки, преса, книги — використовуйте все це для самовдосконалення, оскільки аудиторні заняття дають лише частину того, що повинен знати фахівець високого класу.

● Буде не зайвим придбати збірник посадових інструкцій, у якому будуть окреслені основоположні знання і навички, які слід опанувати, щоб мати можливість претендувати на обрану посаду. Витрати на літературу окуплять себе вже у першу стажерську заробітну плату.

До речі, про стажування і практику. Чим раніше ви почнете готуватися до проходження практики, тим менше проблем у вас виникне у майбутньому.

Спочатку необхідно з'ясувати, де буде проходити практика. Інформацію про те, як проходила практика на вашому факультеті торік ви можете одержати у однокурсників, ваших викладачів у деканаті. Варто пам'ятати, що сьогодні ряд великих вітчизняних і міжнародних компаній запрошують студентів на стажування з можливістю подальшого працевлаштування.

Інформацію про можливі місця стажування ви можете знайти на сайтах цих компаній чи на спеціалізованих сайтах, присвячених молодіжному працевлаштуванню і кар'єрі. Майте на увазі, ці великі міжнародні компанії пропонують гарні перспективи кар'єрного зростання і високу заробітну плату, тому вони можуть собі дозволити проводити конкурс на проходження практики. Інакше кажучи, вони запрошують на практику кращих із кращих, а щоб стати кращим, слід готуватися заздалегідь.

Якщо ви успішно впораєтесь з усіма курсами й тестуваннями та потрапите в таку компанію, то подальший шлях службовими сходами для вас істотно спроститься. Наявність у вас документа про проходження практики у провідній компанії — це ваша перепустка у світ цих компаній під час працевлаштування після закінчення ВНЗ.

4—5 курс:

● Отже, ви студент старших курсів. Ще раз порівняйте ті відомості, які Ви зібрали при вступі до ВНЗ із сьогодишньою ситуацією: які нові компанії з'явилися, які збанкрутували, які тенденції переважають на ринку праці, які фахівці потрібні, який середній рівень заробітної плати цих фахівців? Проаналізуйте наявну інформацію, зробіть висновки і скорегуйте власні плани відповідно до нових даних.

● На четвертому курсі можна подумати про підрізок у вільний від навчання час. Працюючи, ви матимете можливість порівняти здобуті у ВНЗ знання з реальною практикою, визначитись зі специфікою вашої роботи. Безперечно, питань буде багато, та їх кількість буде збільшуватись пропорційно покладеній на вас відповідальності. Поки ви студент, ви маєте право на помилку, вас можуть посварити, але в будь-якому разі за вами будуть наглядати, і помилка навряд чи буде надто серйозною. Скористайтесь з нагоди здобути досвід без особливих втрат для себе і своєї кар'єри.

● У процесі роботи виявляйте інтерес до того, як працює компанія. Чим більше ви будете знати, тим краще. Слідкуйте за тим, що відбувається в галузі у цілому. Спробуйте отримати доступ до спеціалізованих видань, присвячених діяльності вашої компанії, уважно вивчайте їх.

● П'ятий курс — ви проходите практику. Тепер проаналізуйте власні відчуття в процесі її проходження. Уявіть, те, що зараз вважається практикою, через кілька років стане вашим постійним місцем роботи. Поміркуйте над цим...

● Отже, після одержання диплома ви повинні чітко знати, що являє собою ваша майбутня професія, які будуть ваші функціональні обов'язки на майбутньому робочому місці, які компанії найбільш перспективні для працевлаштування.

Далі, на початку трудової діяльності, маєте кілька напрямів для професійного розвитку. Було б непогано, аби вашим першим місцем роботи була велика компанія. Там більше можливостей для просування у кар'єрі, є умови для проходження курсів підвищення кваліфікації, тренінгів і семінарів (як правило, безкоштовних). Водночас ви здобуваєте досвід роботи у команді, що також є дуже важливим, і гарний досвід роботи у провідному бізнесі.

Дорогі друзі, завітайте до Центру "Перспектива" у перші ж дні навчання, зробімо ваші перші кроки у працевлаштуванні разом.

Бажаємо професійних успіхів!

УСПІХ КНЕУВЦІВ У КАЛІФОРНІЇ

Літній науковий семінар "Погляд на американську економіку" було організовано як продовження Програми імені Фулбрайта в Україні за сприянням Інституту вищої освіти КНЕУ на базі університету Редлендс, одного з найстаріших університетів Каліфорнії.

В рамках програми перебування студенти та викладачі КНЕУ взяли участь у проведенні:

- інтерактивних лекцій, проведених професорами Бізнес Школи Університету Редлендс Д. Грошеком, К. Робертсом, Д. Расбаном, Г. Аутоном, С. Тосаром та М. Перрі, на актуальні теми: "Особливості розвитку державного та приватного секторів американської економіки", "Законодавча база американської економіки", "Регулювання американської економіки", "Зовнішня політика Сполучених Штатів у Європі", "Особливості міжнародної торгівельної та інвестиційної політики Сполучених Штатів", "Банківська та фінансова система Сполучених Штатів", "Маркетинг у Сполучених Штатах";

- майстер-класів, таких як "Виклики розвитку системи вищої освіти Сполучених Штатів", проведеного проректором Університету Редлендс, професором Д. Файтом, та практичного майстер-класу з новітніх

технологій, проведеного у комп'ютерному центрі університету інструктором К. Валкер;

- наукової студентської конференції "Формування конкурентоспроможної економіки в умовах кризи", де зробили такі доповіді: "Регулювання світового ринку деривативів в посткризовий період 2008-2009 років" (Наталія Ліпіхіна), "Країни БРІК в глобальному конкурентному середовищі" (Ірина Бутовська та Константин Васюк), "Сучасні тенденції міжнародної економічної інтеграції" (Владислав Конопляний та Сергій Мізин),

глинання в міжнародному бізнесі (на прикладі фармацевтичної галузі)" (Ольга Романюк), "Міжнародна конкурентоспро-

можність університетів світового класу" (Яна Чумак), "Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу в інформаційно-комунікативному секторі" (Ольга Кульбанська), "Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями" (Дарина Сидоренко), "Розвиток електронної торгівлі в умовах глобалізації інтернет-простору" (Ольга

"Країни-інноватори в глобальному конкурентоспроможному середовищі" (Іван Яремчук), "Конкурентні стратегії країн ядерного пулу" (Станіслав Рибачук), "Розвиток альтернативних джерел енергії" (Дарина Хоменко), "Особливості розвитку країн Великої Вісімки" (Аліна Дідик), "Злиття та по-

стеценко), "Транснаціональні корпорації в глобальній економіці" (Аріна Скрипка та Валерія Скрипка);

- практичного тренінгу на базі Каліфорнійського металургійного комбінату, де під час зустрічі з віце-директором та екскурсії по території підприємства ознайомились з особливостями розвитку індустрії під час кризи;

- різноманітної культурної програми: святкування Дня Незалежності США, візити до одного з найбагатіших музеїв світу — музею ім. Гетті, Дісней-Ленду, кіностудії Юніверсал Пікчерс, Голівуду, національного парку "Джошуа трі", бейсбольного матчу та багатьох інших заходів;

- фінального інтерактивного колоквиуму, протягом якого учасники семінару отримали сертифікати.

Викладачі та студенти КНЕУ висловлюють щире подяку всім організаторам Літнього наукового семінару, особисто професору Грошеку, за чудове проведення всіх наукових, методичних, практичних та культурних заходів та сподіваються на поглиблення співпраці між КНЕУ та Університетом Редлендс.

Оргкомітет семінару

Зацікавленість, уважність, старанність — якості українського студента

Інтерв'ю з професором Джеральдом Грошеком, професором Бізнес Школи Університету Редлендс, Каліфорнія

— Університет Редлендс приймав українську делегацію, та нещодавно була проведена студентська конференція. Що Ви можете сказати про рівень проведення та підготовки учасників конференції?

— Це були дійсно дуже добре підготовлені презентації на достатньо цікаві теми, які турбують міжнародне товариство. Студенти дуже добре обізнані в тих питаннях, про які говорили. І так вважаю не лише я, але й інші професори, які були присутні. Конференція була проведена на такому ж високому рівні, як і інші конференції, які відбуваються в Сполучених Штатах. Однак моєю порадою є те, що все ж таки слід бути більш критичним, коли аналізуєш інформацію, та висвітлювати не лише позитивні, а й негативні сторони, слід більше уваги

звернути на перешкоди в тому чи іншому питанні.

— Як на вашу думку найефективніші шляхи міжнародного обміну досвідом?

— Насправді, такі літні семінари/програми обміну є дуже ефективними. Наступного року ми також думаємо про те, щоб організувати щось подібне, але вже запросити не лише студентів з України, а й з інших країн світу.

— Чи було важко для Вас організувати такий літній семінар?

— Я вже займався організацією декількох закордонних подорожей для студентів Університету Редлендс до Європи та Азії, тому підготовка програми для українських студентів була вже звичною для мене річчю.

— Чи є Україна конкурентоспроможною країною в наш час, та чи є шанси на покращення становища?

— Конкурентоспроможність є результатом низки факторів, включаючи розвинену інфраструктуру, прозору бізнес практику, стабільне економічне середовище та ефективний уряд. Кожна країна має шанс на покращення ситуації, а, отже, Україні просто треба втілити в життя певні реформи.

— Чи не могли б Ви поділитися своїми враженнями від українських студентів та навчального процесу загалом. Чи є якісь особливості, які не притаманні США у цьому питанні?

— Якщо порівнювати українських та американських студентів, то, на мій погляд, українські студенти більш уважні під час лекцій, вони завжди конспектують лекції, уважно слухають лектора. Взагалі, я помітив, що студенти, які беруть участь у подібних інтернаціональних програмах (я маю на увазі студентів не тільки з України, але й з інших країн), мають дуже високий рівень знань та дуже зацікавлені в навчанні. До речі, що я і можу сказати про нашу групу з України. Вони дійсно дуже зацікавлені в навчанні.

— Восени минулого року Ви читали лекції в КНЕУ і бачили наш навчальний процес. Що Вам сподобалося, а що, на Ваш погляд, можна було б змінити?

— Я вважаю, що КНЕУ має розвинену інфраструктуру та студентів, які прагнуть навчатися. Я б дуже радив університету ще більше виходити на міжнародний рівень. Я маю на увазі не тільки конференції в межах Києва чи всієї України, а по всьому світу. Наприклад, ціллю семінару в Університеті Редлендс цього літа було здійснення невеликих кроків на шляху до інтеграції українських студентів до міжнародного оточення.

— Як, на Вашу думку, існують переваги та недоліки міжнародних програм обміну між студентами?

— Взагалі, я не бачу ніяких негативних аспектів в межах цих програм. Переваг багато, і їх можна було побачити протягом візиту українських студентів до Каліфорнії. Студенти жили та навчалися в межах іншої культури та мали шанс порівняти стиль життя та навчання в Україні та США. Це я вважаю великою перевагою.

— Ми знаємо, що Ви професіонал своєї справи і цього доbitися дуже важко, скажіть, будь-ласка, чи є у Вас власний секрет успіху?

— Напевно, це просто насолоджуватися від роботи, яку ти для себе обрав.

Інтерв'ю підготували: Ірина Бутовська, Наталія Ліпіхіна, студентки 4-го курсу МЕІМ

Свідчення очевидця

Щоденник літнього наукового семінару "Погляд на американську економіку"

на базі університету Редлендс, Каліфорнія (03.07-18.07.2011)

05.07. В університеті Редлендс (Каліфорнія, США) відбулася міжнародна наукова студентська конференція "Економічні виклики глобального суспільства", в якій взяли участь студенти КНЕУ та науковці провідних університетів Америки і Європи. Серед професорів були присутні: Маріан Рейф та Томас Домонкос (Економічний Університет, Братислава), Террі Ковіль (Економічний Університет, Париж), Джим Спрі та Моніка Перрі (Університет Редлендс, США).

Дослідження студентів були науково обґрунтованими та змістовними. Учасники конференції давали вичерпні відповіді на запитання поважних експертів, які в свою чергу відмітили високий рівень професійної підготовки і наукових досліджень студентів КНЕУ. Враховуючи рекомендації професорів, студенти КНЕУ продовжать дослідження та удосконалюють власні роботи на основі наукової бази університету Редлендс.

Конференція дала змогу переглянути глобальні проблеми суспільства в економічній сфері та відкрити нові шляхи удосконалення та співробітництва України на міжнародній арені.

Дарина Хоменко, студентка 3-го курсу МЕІМ

07.07. Наступною темою лекції була "Бізнес в системі вищої освіти США", яку прочитав професор Девід Файт. Були викладені основні характеристики системи вищої освіти Сполучених Штатів Америки, яка, на відміну від систем інших країн, не керується чи фінансується центральними органами влади. Більшість університетів є неприбутковими приватними вищими освітніми закладами. Таким чином конкуренція за фінансування наукових досліджень, особливо федеральними органами, є визначальним фактом наукового життя в Сполучених Штатах Америки. Крім того, було відмічено, що згідно з міжнародним рейтингом QS в США знаходяться перші 5 університетів світового класу. Таким чином, спостерігається висока концентрація інтелектуального капіталу в країні.

Яна Чумак, студентка 3-го курсу МЕІМ

09.07. Зранку група КНЕУ вирушила на денну захоплюючу подорож. Спочатку ми відвідали національний парк Joshua Tree National Park, який представляє собою пустелю та цікавий тим, що тільки тут ростуть незвичайні дерева Джошуа. Дивовижні пейзажі Великого каліфорнійського розлому Сан-Андреас справили незабутнє враження на всіх членів групи.

Перетнувши гірський перевал, ми опинилися на березі мальовничого озера Big Bear, природа якого розкрила усю контрастність американських кліматичних зон.

11.07. Група відвідала виступ хору міста Лос-Анджелес. Слухаючи чудові пісні у блискучому виконанні, ми дізналися більше не тільки про культуру та ментальність американців, а також про життя африканських народностей та емігрантів.

Тож ми поринули в атмосферу надзвичайного спокою та гармонії, насолоджуючись свіжим повітрям та чудовою екзотичною природою.

06.07. Студенти КНЕУ мали змогу бути присутніми на лекції Кіда Робертса, професора університету Редлендс, який ознайомив присутніх із правовими аспектами функціонування американського суспільства.

Протягом лекції були згадані основні джерела правосуддя США — федеральні джерела (Конституція США, федеральні статuti, міжнародне право та ін.), Американський Конгрес, державні джерела (статuti штатів, адміністративні агентства, місцеві накази тощо).

Окрім цього, Кід Робертс також провів порівняльну характеристику структури українського та американського урядів. Студенти разом із професором дослідили відмінності у цих двох системах, їх особливості, переваги та недоліки.

Великий інтерес зі сторони студентів викликала тема інтелектуальної власності у контексті американського юридичного права. У цій частині лекції розглядалися юридичні права на витвори мистецтва, літературні та музичні твори та їх реєстрації у відповідних інституціях. Кід Робертс розкрив усі аспекти цієї сфери, навівши безліч цікавих прикладів практичного застосування усіх згаданих принципів роботи. Питання копірайту виклика-

ли велику кількість запитань у присутніх. Професор із радістю задовольнив їх цікавість, відповідаючи на усі озвучені запитання.

Загалом лекція Кіда Робертса викликала безліч обговорень серед студентів КНЕУ не тільки в аудиторії, а й після свого завершення. Професор та студенти отримали задоволення від плідної співпраці та конструктивного обговорення таких важливих питань.

Дарина Сидоренко, студентка 3-го курсу МЕІМ

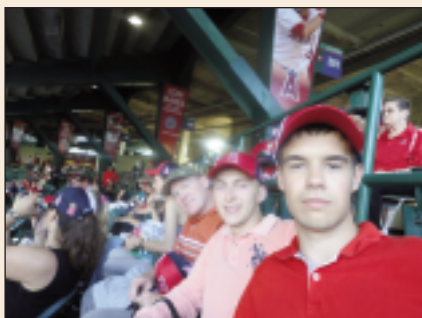
08.07. Група студентів та викладачів КНЕУ відвідала один з найбільш конкурентоспроможних заводів у світі по виготовленню виробів зі сталі California Steel Industries (CSI), який, до речі, був майданчиком для зйомок всесвітньовідомих кінофільмів: "Термінатор 2", "Залізна людина", "Місія нездійсненна 3". Віце-президент компанії в сфері фінансів та адміністрування Брет Гуге познайомив студентів як з виробничою, так і з

фінансовою діяльністю компанії, розповів про особливості ринку, основних конкурентів фірми та її внутрішню політику.

CSI може бути гідним прикладом для наслідування в сфері корпоративної соціальної відповідальності, тому що вона, завдяки впровадженню інновацій, здійснює виробництво з мінімально можливою шкодою для навколишнього середовища та забезпечує гідні умови праці та відпочинку для працівників компанії. Надзвичайно велика увага також приділяється безпечним умовам праці, можливості кар'єрного росту, постійному навчанню.

Ольга Кульбанська, студентка 3-го курсу МЕІМ

поспілкуватися з друзями, скуштувати "junk food". Приємним сюрпризом стало те, що місцева команда здобула впевнену перемогу.

10.07. Група студентів та викладачів КНЕУ відвідала бейсбольну гру між Los Angeles Angels та Seattle Mariners. Унікальність цієї події полягає в тому, що всі студенти отримали новий досвід та проїнялися частиною американської спортивної культури.

Хоча бейсбол є досить популярним видом спорту в США, більшість людей приходять просто відпочити,

здавалося б, маленького міста.

Коли ми увійшли, нас зустрів чарівною посмішкою головний герой Імперії Дісней, улюбленець усіх дорослих та дітей — Міккі Маус.

На головній алеї нас привітав сам засновник Уолт Дісней.

Ми навіть не очікували, що на нас чекають незабутні пригоди з Індіаною Джонсом, весела подорож з Піратами Карибського моря, можливість побувати у майбутньому, взяти участь у зоряних війнах, завітати на чай до Аліси в Країні Чудес. Також не змогли не відвідати кла-

сичні американські гірки.

Згодом відвідувачів парку розваг запросили на перегляд казкової феєрії — парад всесвітньовідомих героїв мультфільмів та кіно. І завершилось усе це дійство казковим салютом з головного замку Дісней, прототипом якого, до речі, є славнозвісний Нойшванштайн.

Каліфорнійський Діснейленд став місцем здійснення усіх наших заповітних мрій. Ця казка назавжди залишиться у наших серцях.

Дорогами до прекрасного

Газета культурологічного клубу КНЕУ

Прекрасне не потребує доказів

ВОЛЬТЕР

Університету славні імена

ІСТОРІЯ НЕ ПИЛ ВІКІВ, А ДИХАННЯ ЕПОХИ

Цікаво, хто може назвати точну кількість людей, у яких у біографії є рядок: "Вищої освіти набував у..." — і далі назва в будь-якому варіанті (Київський комерційний інститут, Київський інститут народного господарства, Київський фінансово-економічний інститут, КІНГ, КДЕУ, КНЕУ...) за сто п'ять років існування нашого університету? Може, дасть відповідь статистика, яка знає все?..

А хто знає, як повністю склалися-записалися біографії багатотисячної когорти студентів, які в стінах нашого ВНЗ здобували необхідні знання та формували світогляд і життєву позицію? Мабуть, і статистика не підкаже.

Безумовно, більшість із життєписів, як кажуть, типова: "Народився... вчився... працював..." або з характерними для певного історичного періоду додатками — "воював", "брав участь". Окремо таких біографій не вивчають, вони проходять поза кадрами хроніки й між рядками літописів. Тобто люди творять загальну історію, але не залишають у ній помітного особистого сліду. Просто чесно виконують професійні обов'язки на посаді, якої вдається сягнути,кладають набуті знання на благо підприємства, де працюють, і цим роблять свій внесок у розквіт країни в цілому. Таких — численна армія за понад століття. Серед них багато керівників різного рангу — директорів, міністрів, президентів компаній та банків. Згадаймо Героя України Вадима Гетьмана, ім'я якого по праву носить наш університет, Героя України Володимира Матвієнка, який очолював Національний банк України, і далі цей список із доброї сотні імен.

Безумовно, багато яскравих імен наших колишніх студентів, аспірантів уписано в історію розвитку економічних наук, що підтверджують різні загальні та спеціалізовані довідникові видання. Наприклад, у довіднику "Сто вчених, які визначили сучасну вітчизняну та зарубіжну економічну науку" можна побачити ім'я нашого колишнього випускника: Мінц Лев Юхимович (1893-1979) — радянський економіст, доктор економічних наук, автор понад двохсот п'ятдесяти наукових праць, зробив великий внесок у становлення статистики праці. Державну премію СРСР йому надано за роботи у сфері міжгалузевого балансу.

У цьому довіднику є ім'я й колишнього нашого викладача: Слуцький Євген Євгенович (1880-1948) — економіст, математик і статистик... Але розповідь про цю неординарну особистість — це окрема тема.

Не стану продовжувати список відомих учених, адже сьогодні навіть першкурсникові будь-якого факультету неважко знайти видатних науковців, що вчилися (працювали або працюють сьогодні) у нашій альма-матер і тепер є авторами солідних монографій та підручників. Це колись, на самому початку минулого століття, таких професорів були одиниці, імена їх були загальновідомими. З часом кількість учених значно зросла, як і кількість наукових праць. І тепер усі розуміють, що змінюються критерії визнання, деякі з наукових відкриттів втрачають свою актуальність, деякі перестають дивувати — це стає нормою. Але на загальному динамічному соціальному тлі в історію все одно вписуються одиниці. Просто відбір стає все більш вимогливим.

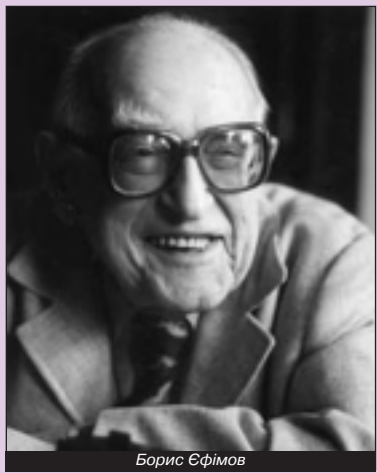
Чимало й тих, хто вважає своїм призначенням зробити в житті щось вагомніше, ніж професійно виконувати те, чого навчилися. Вони шукають і знаходять, де можуть докласти творчих здібностей, аби їх внесок був більш помітним. Часом змінюють свою спеціальність (за власним вибором чи під нестримним тиском обставин) і стають відомими й визнаними художниками, режисерами, літераторами. Таких прикладів чимало. Ось лише деякі.

Соломон Міхоелс (1890-1948) — відомий актор, режисер, народний артист СРСР, лауреат Сталінської премії (1946 р.). Шлойме Товсі (це справжнє ім'я) вступив до Київського комерційного інституту в 1911 році, учився недовго, бо виключили

за участь у студентських заворушеннях. Продовжив навчання в 1915-1918 рр. на юрфаку Петербурзького університету, але теж не закінчив. Все подальше його життя до трагічної загибелі пов'язане з театром, був одним із засновників і художніх керівників Московського державного єврейського театру.

Андрій Сухенко (1900-1973) — діяч Російської православної церкви, архієпископ Омський і Тюменський. Євген (мирське ім'я отця Андрія) перевівся в Київський інститут народного господарства і вчився в 1920-1924 рр. після того, як закрили Київську духовну академію. Але продовжував слухати лекції з богослов'я, і подальша доля його — це непроста, з трагічними поворотами стежа священнослужителя.

Микола Фурсей (1897-1942) навчався в комерційному інституті в 1916-1919 рр., вищої освіти не здобув, бо був мобілізований до армії Денікіна, невдовзі перейшов на бік радянської армії. Потім працював у різних організаціях Москви, а згодом — Архангельська. Ще з юнацьких

Борис Єфімов

років захоплювався малюванням, а вперше як художник був представлений на краєвій виставці в 1936 році. Очолював правління товариства "Художник" до арешту й розстрілу. Реабілітований у 1958 році. Творче надбання художника зберігається в музейному об'єднанні "Художественная культура Российского Севера". Це рідкісне мистецтво силуету, виконаного на листах паперу аплікацією чорного по білому. Також ілюстрував книжки: "Фольклор народов Коми", "Ненецкие сказки" та інші.

Цезар Солодар (1909-1992) закінчив юрфак КІНГУ в 1930 році, а став відомим публіцистом, драматургом. Писав тексти пісень, лібрето до водевілів, музичних творів Д. Кабалевського, сценарії для кінокомедій.

Володимир Браун (1896-1957) — відомий кінорежисер, сценарист, лауреат Державної премії СРСР, заслужений діяч мистецтв УРСР. Учився у ККІ в 1915-1919 рр., потім працював на різних кіностанціях країни, з 1945 року — на київській кіностудії художніх фільмів. Старше покоління добре пам'ятає його фільми (їх близько 15): "Максимка", "Командир корабля", "Матрос Чижик", "В дальнем плаванні", "Мальва". Вони становлять золотий фонд радянського кіно і є досягненням кіностудії ім. О. Довженка.

Борис Єфімов (1900-2008) — "людина-епоха", художник-графік, майстер політичної карикатури, академік Російської академії мистецтв, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державних премій, його ім'я занесене до Книги рекордів Гіннеса. Після закінчення Київського реального училища в 1917 році Борис Фрідлянд визначався, де здобути вищу освіту, починав 1918 року навчатися в комерційному, через рік перейшов до університету. Та якщо зважити, що то були до роки в Києві — численні перевороты ("недовороты", як жартувала молодь), то

було взагалі не до навчання. Життєву дорогу визначило з дитячих років уміння малювати смішно. Почав з кількох карикатур, опублікованих у газеті, а далі його сатиричний літопис відбиває яскравими зображеннями зокрема й тодішні численні зміни влади в Києві: німецька, білогвардійська, петлюрівська, радянська... А далі нищівна сатира на фашистських лідерів (недарма ж Гітлер уважав його особистим ворогом!), потім висміювання, водночас із закордонними політичними діячами, вітчизняних ледацюг, хабарників, пияків... Загальний творчий доробок художника, що зберігається в РАМ, є, по суті, музеєм карикатури. А ще Борис Юхимович написав цікаву книгу про своє довге, насичене подіями життя.

Найбільшу зацікавленість збуджують пошуки літературних імен, оскільки можна досліджувати не тільки життєписи, а й художні твори, у яких автори закарбували яскраві відбитки проявів свого часу, його дихання.

Чи тільки першкурсники з подивом реагують, почувши, що Павло Тичина, Василь Елланський (Блакитний), Олександр Довженко, Юрій Смолич причетні до славної історії нашого університету? Так, усі вони опановували економічні науки саме в нашому ВНЗ, який тоді називався Київським комерційним інститутом. До вищеназваних можна додати не менш відомих далеко за межами України письменників і поетів: Ісаак Бабель, Давид Гофштейн, Володимир Свідзінський, Олександр Безименський, Аркадій Казка, Микола Ушаков, Олександр Неприцький-Грановський. І це ще далеко не повний список.

А якщо знов-таки згадати про викладачів, то починати треба із засновника нашого вищого навчального закладу, ди-

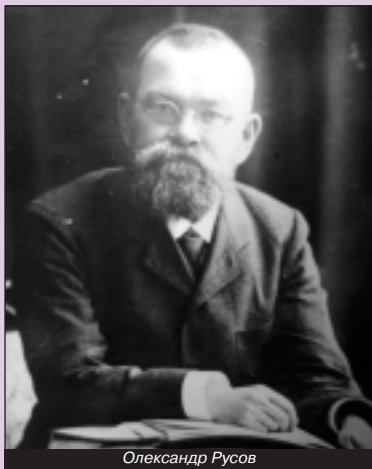
Олександр Безименський

ректора 1906-1917 років, професора російської історії Київського університету Єв. Володимира, відомого фольклориста, етнографа, історіографа М. Довнар-Запольського. Розпочавши свої літературні спроби ще учнем київської гімназії з невеличких статей, потім дослідницьких нарисів під час навчання в університеті, він став не тільки видатним ученим, а й відомим письменником, навіть у 1912 році був делегатом 2-го Всеросійського з'їзду письменників. Книги "Тайное общество декабристов", "Мемуары декабристов", "Идеалы декабристов" були настільними у Льва Толстого. І особисто вони були добре знайомі, спілкувалися у видавничих справах.

А професор Олександр Олександрович Русов, якого знають як основоположника статистики, — філолог за освітою, був укладачем і редактором українського словника, укладачем двотомника творів Т. Шевченка й автором статей про кобзарів, зокрема про Остапа Вересая. А ще О. Русов був редактором першого друкованого періодичного видання "Известия Киевского Коммерческого института". Протягом 1909-1915 рр. (до дня його смерті) вийшло 29 номерів цього журна-

лу, що висвітлювали матеріали студентських наукових робіт і хроніку інститутського життя, представляли навчальні плани й міркування викладачів щодо навчального процесу.

А його дружина, викладач французької мови у ККІ та педагогіки на курсах Жекуліної, Софія Федорівна Русова, крім ґрунтовних педагогічних і психологічних досліджень, які не втратили своєї актуальності донині, писала дитячі оповідання й казки, а ще залишила значну творчу спадщину в жанрі літературного портрету. Низка статей присвячена життю і творчості Т. Шевченка, Г. Сковороди, М. Гоголя, М. Драгоманова, Г. Квітки-Онов'яненка, М. Лисенка, В. Стефаника, Олександра Олеса, С. Черкасенка. А у книзі "Наші визначні жінки", написаній до ювілейного Жіночого конгресу 1934 року, уміщено замальовки про видатних українко: Наталію Кобринську, Марка Вовчка, Ольгу Кобилянську, Олександрю Єфименкову та чимало інших, з ким спілкувалася та була добре знайома

Олександр Русов

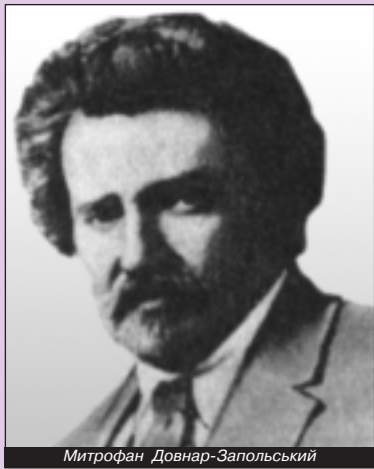
Софія Русова. І треба відзначити, що це ті особистості, що є золотим фондом української культури.

Доречно згадати ще про одного сподвижника М. Довнар-Запольського — викладача політекономії, декана економічного відділення, ректора ККІ 1917-1919 років, професора (з 1919 р. — академіка УАН) Воблого Костянтина Григоровича. Його підручник з економічної географії, який витримав декілька перевидань упродовж майже двадцяти років, і нині читається як захопливий художній твір, насичений перлинами фольклору і вкрапленнями історичних цікавин. А есей "Київ — серце України", написаний у 1944 році, коли столиця після фашистської навали являла собою суцільну руїну, крім цікавин історичної давнини, малює настільки яскраву сміливу картину перспектив, що нарис по праву можна вважати поетичною одою вічному місту.

Потрібно зазначити, що своїми знахідками й враженнями від почутого, побаченого й усвідомленого неодмінно ділимося, й не тільки на засіданнях клубу "Дорогами до прекрасного", а й висвітлюємо в університетській газеті. Охочі можуть переглянути кількарічні підшивки "Економіста" і знайти чимало такого, що здивує. І, безумовно, не можуть не помітити літературні полюси, де водночас з віршами нинішніх викладачів і студентів уміщені поезії тих, хто заклав літературні традиції альма-матер на початку минулого століття. Тих, чиї імена завжди були відомими, і тих, хто загубилися в часі.

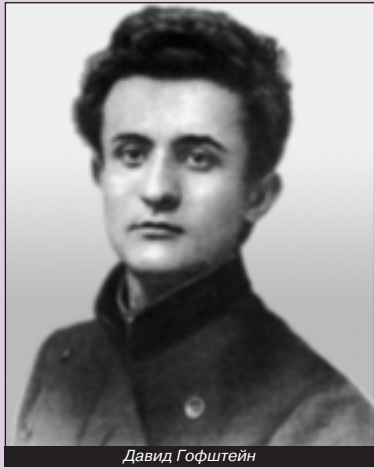
Не ставимо перед собою завдання аналізувати та порівнювати творчі досягнення — це справа спеціалістів, літературознавців. Крім того, навіть їхні професійні оцінки непостійні протягом років. А щодо об'єктивності критиків, то і говорити важко, коли відкриваються факти цілеспрямованого цкування, замовних нищівних статей...

Джерел необхідної інформації на сьогодні достатньо. До послуг дослідників і друковані видання, і рідкісні, і сучасні, інтернет, архіви, навіть з матеріалами, що донедавна були закритими. У доволі тривалих і копітких пошуках поступово вимальовується загальна картина. Дійові особи ніби оживають, стають знайомими, зрозумілими.

Митрофан Довнар-Запольський

Уже тоді можемо порівнювати, що між ними спільного. Звертаємо увагу на різнобічні захоплення, коло друзів і найближче оточення. Помічаємо їхнє зацікавлене ставлення до історичних особистостей, які вже стали знаковими: Григорій Сковорода, що уособлює "першорозум українства", або Тарас Шевченко — визнаний національний символ прагнення свободи.

Давид Гофштейн

Найбільш цікаво досліджувати, як робили перші кроки в літературі. То й відшукуємо написане в роки навчання. Можливо, для того щоб порівняти колишніх і сучасних студентів? Спільного дуже багато. Так само сміливі, енергійні й талановиті. І трохи інакші. Уміють поєднувати успішне навчання й особисте захоплення. І, зрозуміло, його величність Час неодмінно додає притаманного йому забарвлення. Кожний час сам обирає творців, які б яскраво засвідчили його сутність.

Довідуючись про життєпис авторів та зацікавлено звертаючись до їхніх творів, намагаємося відчувати, як вони разом, такі різні за вдачею й долею, і кожний особисто, як краплина океану-соціуму, віддзеркалюють свій час.

Сподіваюся, результати кількарічних досліджень, історичні та поетичні знахідки порадують читачів чергового (після книг "Багатобарвне ЛІТО" та "Вітрила натхнення") ювілейного літературно-художнього видання "Мереживо часу".

Людмила Рінгіс,
голова правління клубу
"Дорогами до прекрасного"

ВЕЛИКЕ БАЧИТЬСЯ НА ВІДСТАНІ

"Моя справа — наукова робота. До цього вабить мене весь склад мого розуму й характеру". Цей свідомий висновок, зроблений ще юнаком, по суті, визначив життєву позицію ученого. Ім'я Євгена Євгеновича Слуцького (1880-1948) сьогодні й серед математиків, і особливо серед економістів, добре відоме — це видатний учений, який суттєво вплинув на розвиток сучасних економіко-математичних досліджень та передбачив появу нових економічних наук.

Оскільки так історично склалося, що інтерес до цієї неординарної особистості з роками збільшувався, то тепер вже чимало є написаного, і все ж уявити вповні образ багатогранний і дивний дуже нелегко. Всі енциклопедичні словники й електронні спеціалізовані довідники, дублюючи обмежену інформацію, грішать копіюванням навіть помилок у назві наук.

Варто звертатися до першоджерел: авторських життєписів Є. Слуцького — (відомі з 90-х років, нині їх можна побачити на декількох сайтах), спогадів тих, хто особисто добре знав його, а також до архівних документів. Слід зауважити, що таких архівів декілька — в Україні (Київ, Житомир), у Росії (Москва), у Норвегії (Осло), у Швеції (Упсала).

З життєпису Є. Слуцького (1938 р.) можна довідатись про дідів і батьків, і що народився й шість дитячих років провів у селі Новому Ярославській губернії, що гімназію закінчив із золотою медаллю у Житомирі. Вищу освіту здобував складно: 1899 року вступив до Імператорського київського університету Святого Володимира на математичний факультет, двічі відраховували за участь у студентських заворушеннях. Деякий час навчався у Мюнхенській політехніці, де захопився всерйоз економікою, а у 1906-1911 рр. (ще з відрахуванням на певний час) продовжив вчитися знов у Київському університеті на юридичному факультеті.

Є. Слуцький остаточно визначився між політикою й наукою, коли активно включився до роботи Київського товариства економістів. Відомо, що в лютому 1909 року М. До-внар-Запольський і К. Воблий заснували це товариство при Київському комерційному інституті з метою просвітництва, а також щоб згуртувати наукові сили міста для вирішення нагальних потреб теоретичної економіки. Є. Слуцький у березні того ж року став членом-кореспондентом товариства, а в травні вже виступив з першою науковою доповіддю. І це було не випадково. Рівень набутої ним освіти на той момент (попри всі перипетії) був дуже високим — ґрунтовні знання з економічної теорії, математики, фізики, філософії.

Нарешті в 1911 році Євген закінчує університет з дипломом 1 ступеня й золотою медаллю за конкурсну роботу "Теория предельной полезности". До конкурсних робіт допускали за певних умов успішного навчання впродовж семи семестрів. Робота у комісію надавалась без прізвища автора, під девізом. Цікаво, що Слуцький вписав девізом вислів Арістотеля: "Ξεωρήσεως τῶ πολὺν περὶ ψυχῆς" (Обрав для занять політику — вивчай психологію).

Оскільки мав стійку репутацію "неблагонадійного", то в університеті його не залишили, і до іспитів на звання магістра готувався самостійно. Давня зацікавленість економікою й неабиякі математичні здібності сприяли заняттям прикладною для економіки математикою, особливо новими її напрямками. Професор О. Леонтович подарував свою щойно випущену книгу — видання, яке було першим викладом російською найновіших досягнень статистиків англійської школи.

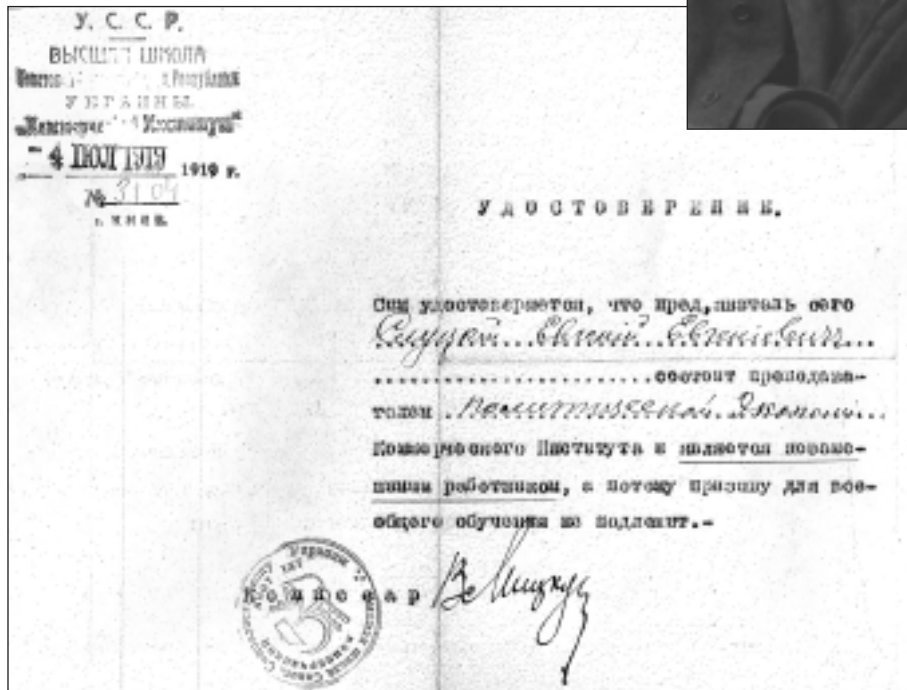
Прочитавши книгу, написану фізіологом (у подальшому академіком АН УРСР, видатним нейрогістологом), Євген не задовольнився описовим наведенням методів. Йому як математику не вистачало наведення доказів. Опрацювавши вказані у книзі першоджерела, за рік написав свій труд "Теория корреляции и элементы учения о кривых распределения". Після доповіді в товаристві економістів, роботу рекомендували до друку в "Известиях Київського Комерційного інституту" (незмінний редактор журналу О. Русов). Невдовзі вона вийшла окремою книгою. Провідні київські науковці одразу високо оцінили видання, яке тривалий час уважали найкращим посібником з математичної статистики.

Євген Євгенович восени 1912 року був запрошений викладати статистику у комерційному інституті. Молодий викладач серйозно поставився до запрошення. Поїхавши за спеціальним дозволом працювати в штаті вищого навчального закладу до Міністерства торгівлі й промисловості (якому був підпорядкований ККІ) до Санкт-Петербурга, Є. Слуцький відвідав економічний факультет політехніки. Хотів познайомитися і подарувати свою "Теорію кореляції..." найвідомішому на той час представнику російської школи статистиків та запозичити досвід. О. О. Чупров, якого називали головою стохастичної школи, талант ученого успішно поєднував з майстерністю педагога, він вчив своїх студентів науково мислити, і найкращих залучав до спільної дослідницької роботи.

Під час цього доленосного візиту до політехніки Є. Слуцький визначився, яким він хоче бути викладачем, і яких би хотів мати учнів. А ще на довгі роки в особі Миколи Четверикова, одного з найталановитіших учнів школи О. Чупрова, знайшов собі вірного друга й соратника, відчув спорідненість душ і збіжність інтересів. До речі, Є. Слуцькому як знавцю англійської О. Чупров запропонував підключитися до перекладу на російську книги Дж. Едні Юла "Введение в

теорию статистики". (На жаль, завершенню цієї спільної роботи завадила Перша світова війна).

Щодо головної цілі поїздки, то міністерського дозволу працювати в штаті вищого навчального закладу Слуцький не отримав, хоч мав листа від серйозного поручителя. Цей документ, датований 9 вересня 1912 року, зберігається в московському архіві: "Уважаемый Александр Евгеньевич! Позвольте представить Вашему вниманию Евгения Евгеньевича Слуцкого, которого хорошо знал в Киеве как товарища и хорошего знакомого моего сына. Я вполне убежден, что Евгений Евгеньевич предан научным занятиям, и что какие бы то ни было указания на его неблагонадежность основаны на недоразумении. Поэтому убедительно прошу Вас не отказываться выслушать Евгения Евгеньевича и сделать для него с Вашей стороны все возможное, чтобы дать ему возможность заниматься наукой и преподаванием в подведомственном Вам учебном заведении. Истинно Вас уважающий и всегда готовый к услугам Вашим В. Кирпичев" (РГАЛИ, ф.2133, оп.2, д.46).

Це лист до Голови навчального комітету Міністерства торгівлі й промисловості О. Є. Лагорію від Віктора Львовича Кирпичова, російського фізика, професора прикладної механіки Санкт-Петербурзької політехніки. Особистість відома в Україні як один із засновників і перший директор (1889-1898) Харківського технологічного інституту, як засновник і перший ректор (1898-1902) Київського політехнічного інституту (мав подати у відставку за участь студентів у заворушеннях. До речі, перед корпусом КПІ йому встановлено пам'ятник).

Щастя мати учнів

Попри те, що необхідного дозволу Є. Слуцький не привіз, він був зарахований викладачем по найму. Формальну рекомендацію дав О. Русов, та більшість викладачів інституту вже понад три роки добре знала його по активній роботі в товаристві економістів, він був не тільки дійсним членом, а й обирався членом Ради товариства й секретарем. Варто згадати ще про одну наукову доповідь вже викладача ККІ у товаристві економістів: "Сэр Вильям Петти". Цю працю Є. Слуцького також рекомендували до друку, вона вийшла спочатку у "Студентському віснику ККІ", у тому ж 1914 році — й окремою книгою.

Звернімося до автобіографічних спогадів Слуцького: "Викладацька діяльність моя не грала значної ролі в моєму науковому житті. Тривалий час я працював — спочатку як початкуючий викладач, потім як професор у вищому учбовому закладі з чисто практичним ухилом економічного типу — Київському комерційному інституті, перетвореному при радянській владі в Київський інститут народного господарства. Моя викладацька діяльність там продовжувалася з 1912 по 1926 рік".

"Недостатня підготовка слухачів з математики вимагала побудови курсів за типом елементарних. Не вважаю себе особливо поганим педагогом, але я з великим захопленням працював як професор теоретичної економіки, оскільки мої наукові побудови збігалися із запитом слухачів".

Слова "недостатня підготовка слухачів" — це про післяреволюційні часи, коли набирали студентів (вже не ККІ, а КІНГУ) "за рознарядкою", навчатися мали діти селян і робітників, що не закінчували гімназій або семінарій, не володіли кількома іноземними мовами, були зовсім іншого рівня готовності до здобуття вищої освіти, тим більше до участі в наукових дослідженнях. Якою саме недостатньою була математична підготовка — "неумение извлекать квадратный корень, часто незнание десятичных дробей..." — про це можна дізнатися з

одного із додатків до книги "Є. Є. Слуцький. Теорія граничної корисності".

Це унікальна книга, яка 2006 року випущена видавництвом КНЕУ. Крім викладення українською вищезгаданої студентської конкурсної роботи, за яку отримав золоту медаль, раніше неопублікованої, упорядники В. М. Феценко та Т. В. Куриленко (наші теперішні викладачі) збагатили книгу нарисом про київський період життя видатного ученого, та архівними документами.

Так само з додатку до цієї книги — довідки, видані Є. Слуцькому при звільненні з КІНГУ, можна дізнатися про те, які дисципліни читав за весь період роботи у нашому навчальному закладі. А ще побачити, що давнє тавро "неблагонадійного" продовжувало виявлятися певними складнощами, в тому числі й матеріальними. Як "нештатний" — не підлягав евакуації разом з інститутом, тому 1915-1916 рік вважався у відпустці (несплатчуваній). Не буду переповідати всіх моментів, варто просто взяти книгу у бібліотеці університету й уважно передивитися документи, що свідчать не тільки про період життя видатного ученого, а й ілюструють історію нашого вищого навчального закладу.

У 1917 році Євген Євгенович на решті складає іспит на звання магістра на економічному факультеті

Московського університету, а також у журналі "Вестник статистики" публікує статті: "К вопросу о логических основах исчисления вероятностей", "О новом коэффициенте средней плотности населения".

Розрадою для Є. Слуцького була саме наукова робота і результативна: 1915 року опублікував в італійському журналі "Giornale degli economisti" статтю "До теорії збалансованого бюджету споживача". Знов-таки війна завадила статті бути відомою, а в 30-тих роках ця робота стала основою теорії попиту й споживання англійської школи математиків-економістів. Тепер ця праця вважається основоположною серед сучасних економіко-математичних досліджень проблем попиту і взаємозв'язку між функцією попиту, рухом цін і грошових доходів населення.

1926 року в "Записках соціально-економічного відділу Української академії наук" у статті "Етюд до проблеми будівництва формально-праксеологічних засад економіки", яка вийшла українською й німецькою мовами, Слуцький вперше запропонував теорію прaxeології як науки про раціональні рішення за різних комбінацій умов (у 50-ті рр. ця теорія знайшла послідовників у Польщі та серед інших західних економістів).

У 1925-1926 роках учений висунув нову тоді теорію границь стохастичних функцій, на підставі якої побудував математичну теорію циклів, що виникають з випадкових причин. (Статтю про це опублікував 1937 р. в американському журналі "Econometrica").

По суті, у цей київський період Є. Слуцький створив новий математичний апарат економічних досліджень, тепер не обхідне було поле його застосування. М. Четвериков радить йому переїхати до Москви, щоб працювати в ЦСУ та Кон'юктурному інституті, де точно могла бути зацікавленість у розробленій методиці.

З неприхованим сумом у життєписі згадував викладацьку роботу: "Потім, коли в пізніший період мого життя, отримавши за сукупність моїх робіт вчену ступінь доктора фізико-математичних наук, я отримав і кафедру теорії ймовірності та математичної статистики в Московському держ. університеті, та через короткий час переконався, що цей рівень життя прийшов до мене надто пізно, і щастя мати учнів мені не буде дано".

(Початок. Закінчення в наступному номері)

Людмила Рінгіс,
голова правління клубу
"Дорогами до прекрасного"

Свідчення очевидця

105 років... Ціле століття й ще трішки початку нової, другої сотні. Саме стільки років колиска кращих економістів України приймає в свою велику сім'ю все нових і дуже талановитих студентів. Як доказ цього на честь 105-річчя КНЕУ виходить книга "Мереживо часу", яка є плодом колективної щоденної праці і студентів, і викладачів, і керівництва. Назва книги дуже символічна, адже на сторінках цієї збірки читач познайомиться ближче з життєвими перипетіями Олександра Довженка, Василя Елланського-Блакитного, Володимира Свідзінського, Миколи Ушакова та інших видатних студентів Київського національного економічного університету, переживатиме злети і падіння, дива і розчарування своїх однолітків, виражених в кожному рядку юначої поезії, а часом не менш відверто — і в коротеньких есеях про витівки долі, дружбу, талант, природу часу, шлях до мудрості, рідну домівку, і, звісно ж, про кохання.

...Згадую, як впродовж останніх шести місяців вчечора, після занять, курсів, роботи, приходив в 239 кабінет і разом з Людмилою Йосипівною та іншими укладачами працював над створенням цієї колективної збірки. І хоч натомився за день, напрочуд із великим запалом брався до роботи: добирали вірші, продумували концепцію збірки, тематику, ілюстрації, розподіляли обов'язки, переписувались із архівами та музеями Росії, США тощо, і спілкувалися, спілкувалися... За цей час я пройшов експрес-курс видавничої справи. Відчув, яка то копітка праця, поки книжка пройде шлях від задумки до матеріальної форми, як багато задіяно людей у цьому процесі, і наскільки важливо просто любити свою справу, любити творчих людей. Жоден твір не дозволяти собі коригувати самостійно, неодмінно запрошували автора: уточнювали, направляли, щоб в результаті майбутній читач міг глибоко відчувти красу поетичного слова в кожному рядку.

Музиканти, працюючи над випуском своєї платівки, значну частину часу приділяють визначенню порядку пісень, щоб тримати в напрузі увагу і душу слухача протягом прослуховування всього альбому. Але там зазвичай 10, ну максимум 20 пісень. А в нас було понад 1000 творів!

ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ ЗБІРКИ

Уявляєте?! І їх потрібно було скомпонувати логічно, ритмічно, за мовними особливостями і навіть за формою. Спочатку розподілили все за тематикою на декілька глав. Наступним кроком — розміщували на одній сторінці два-три вірші так, щоб герої наче вели діалог, сперечались чи перегукувались на очах у читача. Коли готова сторінка, можна переходити до розвороту: тут важливо, щоб він був логічно завершений, виражав якусь проблему — від причин її виникнення до рішень. І нам це вдалося!

Останнім штрихом у komponуванні став вибір порядку розділів збірки. Це дуже важливо, бо це схоже на код доступу до серця читача. Кожен із укладачів пропонував можливі варіанти, і врешті обрали, на нашу думку, кращу комбінацію: на початку читач "Мережива часу" поринає в історичні розвідки по життю відомих поетів і громадських діячів, які навчалися в нашому університеті в 20-80-х рр. XX століття (розділ "По життєписах вивчаємо історію"). Після цієї подорожі відкривається чудовий світ природи, радість зимових і весняних свят, захоплення красою неба, сонечка, поля, дерева і таке інше (розділ "Вітаю, Світе"). Якщо читач погляне довкола, то одразу помітить, що все відбувається на нашій рідній землі, в Україні, якій і присвячено розділ "Країна краси і правди". До нього увійшла поезія, що піднімає святі теми материнської любові, хліборобської праці, козацтва, війни, малює відомі місця столиці, доли київських річок, дива Волині тощо. Вступним акцентом розділу є вірш "Вогник моєї землі", що, наче кристал, увібрав у себе всі грані краси і любові до Батьківщини.

Подорожуємо далі. Перегортаємо сторінку —

і от ми вже у мікрокосмі автора, чути, як його серце стукоче і душа щось шепоче, а часом і кричить. Ой, то вона ж звертається до нас! Цікаво, про що розкаже... Про те, що "всюк залишає слід у житті", про те, що в людини можливо є тільки "7 днів для втілення мрії", і що "життя прекрасне, якщо є куди йти", що "не стоїть убивати стремління", а просто "крок зробив, — і сподіваючись, іди"! А ще вона говорить нам про друзів вірних, про веселі студентські витівки, про те, що часом "некуда бєжать", та все ж "хочешь бєть здоровым — бєдь". По-різному "буває", і "так хочеться бєть не похожєй на всех", та треба бути уважним, не намагаться "здаваться кимось кращим" і "говорить неправду", а намагаться "в суєте дробящихся явлений" "дышать весь день". Звісно, "жизнь проходит своим чередом", "люди меняются, люди текутся", головне, "не упрекай ручей, за то, что пересох", а знайди сили й "перевеверни страничку жизни", тоді, я переконаний, "стане зовсім інакшим життя", бо "не дні, не тижні, навіть не роки" є мірилом людського віку, й не кількість вдихів і видихів, які ми робимо, а кількість моментів, які в нас перехоплювали дихання. Ось про це йдеться в розділі "Симфонія життя".

У будь-якому віці розрадою душі людини є творчість. Для наших авторів — це поезія. Для багатьох із них писати вірш — чи не найвища потреба, неогінений скарб, який вони цінують і леліють. Цінують кожне сказане слово, адже це сила, а з силою приходить відповідальність, тому й намагаються відшукати свою місію як поета. Більшість із них ще молоді й, як то кажуть, не філософи, але в момент, коли приходить муза — всі рівні. А ти колись замислювався, як приходять

вірші? Чому людна їх пише? Відповідей безліч, але в розділі "Розрадою душі" є дуже красномовні варіанти.

Переконаний, що апогей творчого начала в людини настає й розквітає, коли зустрічаєш її, Його, коли приходить Воно... Автори в нас сміливі, адже довірили тобі, читачу, частинку свого щастя від дарованого кохання, вони повірили тобі, дозволили доторкнутися до Почуття. Так, була і казка, й біль, були думки про крок на краю прірви, і ненависть, і відданість, і врешті... щастя. Почуття, втілені в словах, ти знайдеш також у розділі "Розрадою душі".

У фіналі нашої подорожі корифеї поетичного і прозового слова передають естафету натхнення творити й змінювати світ на краще новим студентам і молодим викладачам. Тому й розділ називається "Естафетою натхнення".

Чому варто прочитати збірку "Мереживо часу"? Тому що це книга, в якій економісти проявляють себе митцями і показують, як вони тонко відчують навколишній світ, виражають внутрішнє хвилювання, біль, захват, свою життєву позицію. Тут зникають межі між студентом, викладачем і класиком. На диво, твори, написані ще навіть в 20-30-ті роки, наче створені вчора, настільки вони піднімають актуальні проблеми й торкаються вічного. В цій книзі класики і сучасники обмінюються досвідом, страхами і перемогами над ними, довіряють найскровенніше.

Бажаю тобі, читачу, розвивати в собі свій поетичний талант, якщо ти відчуваєш його. Показати свою творчість іншим — це сміливо. Наші автори зважились на цей крок, адже це можливість залишити свій слід в історії університету й у серцях, частинку себе для всіх людей (насамперед — молодих), які читатимуть цю книжку і знаходитимуть серед рядків близькі ноти, не відчуватимуть себе самотніми з такими почуттями й навіть бачитимуть в тобі співбесідника, друга. Маючи таку нагоду, я був би щасливий. Ось чому раджу всім прочитати "Мереживо часу".

Олексій Хохун,
випускник факультету МЕІМ 2011 року

Вітаємо

Від широкого серця !

У серпні відзначає свій ювілей Вікторія Григорівна Чужикова, доцент кафедри педагогіки та психології.

В КНЕУ вона працює з 2003 року.

У 1982 році Вікторія Григорівна закінчила історичний факультет Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка за спеціальністю "Вчитель історії і суспільствознавства".

Протягом 1982-1992 років працювала вчителем історії і суспільствознавства в середніх школах міста Черкаси.

З 1992 року по вересень 2003 року — на посадах асистента кафедри педагогіки та методики виховної роботи Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького. У 1996 році вона закінчила аспірантуру, і в грудні цього ж року успішно захистила кандидатську дисертацію на тему: "Педагогічна реабілітація дітей та підлітків Чорнобильської зони в умовах дитячого оздоровчого центру" в інституті педагогіки АПН України.

З вересня 1997 року обіймала посаду доцента кафедри педагогіки і соціальної роботи Черкаського державного університету ім. Б. Хмельницького.

Вікторія Григорівна має досвід науково-дослідної роботи з реабілітаційної педагогіки, вивчення педагогічних інновацій, активних та інтерактивних методів навчання.

На кафедрі педагогіки та психології нашого університету викладає навчальні дисципліни: "Методика викладання економіки", "Методика викладання права".

З 2004 по 2007 роки призначалася керівником секції методики викладання економіки.

Вона є автором навчального посібника "Методика викладання права" (20 друкованих аркушів), багатьох наукових статей у фахових виданнях, у тому числі опублікованих за кордоном.

Вікторія Григорівна — творча особистість, прекрасний педагог, закоханий у свою справу.

Доля дарувала їй активне, багате і цікаве життя. За її плечима багатолітній досвід і визнання.

Про нашу ювілярку відомо чимало хорошого. Вона чудовий фахівець в галузі педагогіки, зокрема методики викладання права, неординарний та цікавий викладач.

Студенти пишуть на Інтернет-форумах, що "на її парах не заснеш, — розбудить й змотивує!" Також можна час-то зустріти висловлювання на кшталт: "Вона не просто викладає методику, — вона нею володіє".

А це, погодьтеся, висока оцінка!

Свій педагогічний талант вона спрямовує не лише на студентську молодь, а й підживлює ним родинні вогнища: вона любляча дружина і дбайлива мати. Про неї її близькі кажуть: "Незважаючи на велику кількість роботи

та студентів, вона ніколи не забуває про своїх дорогих близьких людей. Навіть пишучи ночами підручники, встигає пригостити рідних чимось надзвичайно смачним, подбати та допомогти чоловікові та синові. Це людина, яка не тільки слухає, а й чує. Ми мовою висловлене побажання чи мрія сприймаються як сигнал до дії: зробити все, можливе й неможливе, прикласти максимум зусиль аби ці мрії втілити в життя; ніколи не боїться експериментувати — розібратись в новинках техніки, освоїти сучасні комп'ютери та Інтернет — легко!..."

Наша Вікторія Григорівна — справжня українська жінка. Вона вродлива, статна, з величною ходою, непокваплива.

Це про неї співається в народній пісні: "Чорнії брови, карії очі, темні, як

нічка, ясні, як день..."

Вона розумна, працююча, добра й чуйна, завжди може підтримати й допомогти.

Це їй притаманне рідкісне, своєрідне почуття гумору, адже її жарти призначені не для кожного пересічного, — в них завжди присутній відтінок інтелектуалізму.

Ім'я Вікторія означає "перемога" і дуже личить їй, адже в неї щира удача та сильна віра в успіх у будь-якій справі.

Шановна Вікторія Григорівна, хай Вас і далі підтримують, надихають та допомагають рідні люди, минають негаразди та непорозуміння.

Ми щиро вітаємо Вас з ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я, щастя, радості, гарного настрою, удачі й оптимізму. Нехай кожен день дарує Вам нові досягнення, звершення й здобутки.

Хай доля збагачує Вас і надалі життєвою мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогодення. Хай здійснюються найзаповітніші мрії!

*Ювілей для нас символізує
Роки пройдені щасливого життя.
І ми знаємо, — хай кожен це почує:
Щасливим буде й Ваше майбуття!*

*У ньому через край хай ллє достаток,
Здоров'я й радість серце наповняють!
І творчість Вам хай сплачує податок
Заслугами, що навкруги кружляють!*

*Благополуччя нехай буде неосяжним,
Діяльність — покликом, що долею освячений!
Усе навколо хай стає досяжним!
Хай кожен день лиш Вам буде присвячений!!!*

З повагою, колектив кафедри педагогіки та психології

Ювілеї

МАКІВКА ЛІТА

Ювіляри липня

Багацький Володимир Миколайович, доцент кафедри менеджменту;

Бортнійчук Микола Федорович, робітник високої кваліфікації гуртожитку №6 студмістечка;

Брегеда Анатолій Юхимович, доцент кафедри політології і соціології;

Вириченко Анатолій Михайлович, охоронець служби охорони;

Жовтенко Тамара Василівна, прибиральниця корпусу по просп. Перемоги, 10;

Зайцева Валентина Степанівна, прибиральниця господарського відділу корпусу №1;

Коновалова Людмила Миколаївна, прибиральниця господарського відділу корпусу №8;

Косарева Любов Петрівна, прибиральниця ФСК "Економіст";

Кострубіцький Анатолій Миколайович, охоронець служби охорони;

Коцюба Неоніла Андріївна, прибиральниця корпусу по просп. Перемоги, 10;

Кравець Ольга Олексіївна, сторож відділу автотранспорту;

Красножон Галина Данилівна, старший викладач кафедри фізичного виховання;

Кудрявець Ірина Миколаївна, провідний бухгалтер бухгалтерії;

Кучер Любов Миколаївна, старший викладач кафедри іноземних мов МеІМ;

Литвиненко Наталія Михайлівна, бібліотекар 1-ої категорії бібліотеки;

Лопаніцина Ганна Веніамінівна, прибиральниця господарського відділу корпусу №8;

Мельник Ганна Миколаївна, старший викладач кафедри іноземних мов МеІМ;

Овчіннікова Галина Петрівна, методист 1-ої категорії обліково-економічного факультету;

Приходько Сергій Анатолійович, охоронець служби охорони;

Рум'янцева Ніна Сергіївна, старший викладач кафедри міжнародної економіки;

Случайна Лариса Олександрівна, доцент кафедри іноземних мов МеІМ;

Сміян Світлана Миколаївна, секретар-референт Центру магістерської підготовки;

Терещенко Валентина Кузьмівна, завідувач відділом бібліотеки.